

pov. Ko so 10 kop in 12 snopov jezhmena omlatili, ga je bilo ravno 30 mernikov. Dobro se je delo plazhalo. Jezhmen, zhe ravno je bil redek, je imel grosno veliko in kofhato klasje, takó, de se je vsak nad njim zhudil. Is tega vidimo, de sa obilno obrodenje shitniga fadú ni potreba, de bi shito moglo slo gošto fejano biti. Redkejši, ko je vsejano, vezhi klasje naredí, lepši in obilniši sernje obrodi, in se tudi per femenu pervarje.

Nekteri kmetovavez misli, zhe bolj gošto bo fejal, vezh bo perdelal. Tode fkušnja uzhi, de tifti, kteri pregošto feje, malo perdela in pa le drobniga, malovredniga shita, sato, kér pregošto shito je eden drugimu na poti; in bilika biliko satare, de se ne more rasfhirjati in se isdelati do dobriga. Solnzhna fvitloba in toplota ne morete semlje do korenin spariti, kar je k vsaki rašti potrebno, sató pregošto shito nemore debelo in sdatno biti.

Shita fejati ne pregošto, tudine prerredko je narbolj prav, kar umniga kmetovavza ni treba došti uzhiti.

V-i.

Jesenski perdelki.

Iz Šoštanja.

Podzemljic (krompirja) smo to léto obilno in take debelosti pridelali, de že veliko lét ne takiga. Tehtvali smo jih in našli prav veliko po funti, dva pa tudi pét ja clo sedem funtov težke. Tudi zimski krompir se mi letašno léto bolji obnaša, kakor lanskó. Ker obilno krompirja imam, bodem po uku Novic skusil moko iz njega délati, bom le vidil, kakó rahli in kakošniga okusa bodo štrukli in pomiznica iz nje.

P. Musy.

Iz Krajskiga.

Tudi mi smo z letašnimi jesenskimi pridelki prav zadovoljni; vsiga je dovelj, razun sadja, kteriga so povsod le malo pridelali. — Ajda se je večidel prav dobro obnesla; hvala Bogu! ajdovnika in žgancov bo dovelj; krompirja se je obilno pridelalo, pa tudi korenja; posebno pa repe toliko pričakujemo, de jo ne bomo vedili, kam spraviti. „Kadar je dovelj repe, je malo bolnikov“ pravijo zdravitelji; po tem takim bomo Boga hvalili, zdraviteljem pa slovo dali. — Buče so letas zlo debele zrastle; neki kmetovavec v V-i, je imel na svojimu vertu med drugimi tri posebno debele buče; ena je imela 46, druga 40, tretja pa 39 funtov. — Vina bo, kakor pravijo, tudi obilno, kakšen pa bode, nam bodo že vinoredniki oznanili. — Zelje pa le malo kje obilniga pridelka obéta. — Hvala bodi Bogu, de nas je tako milostljivo slane in to če obvaroval in letašnega leta ni k 1544, 1644 in 1744 pridružil, v kterih je, kakor smo v 32. listu govorili, sploh slaba letna bila.

Kmet je bolj pameten in boljiga serza, ko gospod.

(Refnizhna pergodba.)

Pretezheno spomlad pride kmet k nékimu gospodu v opravkih v Ljubljano; gospod je bil velik prijatelj ptizhev in imel jih je v svoji štanzi med oknji in v kletkih vezh vsake bashe. Ko jih je kmet sagledal, mu rezhe:

Kakor se vidi, imajo vefélje s ptizhi. — Koliko jih imajo?

Gospod. Šestnajst jih imam in veliko vefélja mi delajo. Spomlad in po létu mi fladko prepevajo, v je-feni mi pa druge s svojim pétjem vabijo, de jih lovím.

Kmet. Lepo drushino imajo! Ali so jih uzhili, takó lepo pétu?

Gospod. Kaj pa de? Ali ne véste, kako mi ptizharji svoje ptizhke, slafti fhinkovzhke uzhimó?

Kmet. Kakó le?

Gospod. Kakó? Ali ne véste, de jih oflepimo! Glejte, med témi fheftnajstimi jih je dvanajst oflepljenih? Vse fim fam oflepil!

Kmet. Ubogi ptizhki!

Gospod. Révzhki so réf; sa to pa, kér fim jih oflepil, de mi lepši prepévajo, jih tudi bolj redím.

Kmet. Gospod! Štokrat vezhji vefélje bi jim ptizhki delali, zhe bi jim bili vid pustili in s tém jih redili, s komur jih natura fama preshiví. Pétje, ktero jim toliko vefélja dela, je ubogim ptizhkam pétje shalofti, in gorjé zhloveku, komur so glafovi ptuje shalofti in nefrezhe glafovi vefélja. Jes mislim, de ferze taziga zhloveka tudisa ljubesen njegovih bratov obzhutljivo biti ne more!

a-zh.

Dopis is Zerklanfke fare.

Šhe to le naj k nafhim „Novizam“ pridenejo, kar ljudje sa zopernijo imajo, pa ni.

Zhe ima krava rudezhe, vifhnjevo ali pa slo vodeno mléko in tanjko fmeteno dela; kaj je le vezhidel vsrok te napake? Jest mislim mehkušnost shivine. Šredstvo, ki fim jest soper to napako she okoli štokrat skufil, se v kovafhkim ognju dela; jeklo in shvepljo se mora namrezh vkupej stopiti, kar se takó le naredí: Vsame se nekáj jekla, postavim toliko, kolikorfhna je klinja eniga nosha, dene se v ogenj in kader je rasbeleno, se vunkaj vsame in urno s shvepljem po njemu podergne. To štorivshi, bo prozh šteklo kakor shindra; to shindro morafh v fhtupo stolzhiti in jo kravi na kruhi ali na resanzi dati 2 lota; zhe pa vezh, je toliko bolji. — Kdor tega ne verjame *) naj le sam poskusi; faj mu priloshnosti ne manjka to štoriti, posébnó ondi, kjer je došti krav, ktére imajo tako mléko, ktero jest mertvo imenujem, sató, kér je bres vse prave mozhi. De bi se vrashe in zopernije po fhrokim saterle, me je prifililo svojo fkušnjo v „Novizah“ osnaniti.

Janes Kerzh, shagmojster na Reki.

Hranilnize Šhofhtanjfkih uzhenzov.

Shé po otroku, ki sazhne denar sposnavati, vémo fklepati, kakofhni gospodar bode odrasleni zhlovek. Neki otrok shé pri sgodnih nogah svoje denarje in rezhi dobro okovarja in v dobizhek obraza; drugi jih pa malo obraja in sapravlja;

Kar se pa fantizh nauzhi,

To mladenzh in starzhik štorí.

Slo je tedaj potrebno, otroke sgodej varzhnosti vaditi in jih od sapravljivosti odurazhati.

Merselo se mi je uzhenze viditi, krajzer sa krajzerjem sapravljati, sa fladkarije isdati ali zlo saigrati. Opominjam jih vezhkrat, de nej ne delajo takó, pa vse moje svarjenje je malo pomagalo. Drugo fi vmislim. Dam pri lonzharju sa vfaziga uzhenza

*) Kér so mnogoverfni vsroki, is ktérh imenovane napake, posébnó pa rudezhe mléko, isvirajo, bi ne bilo dobro, bres vfiga raslozhka shvepljeno jeklo (Stahlschwefel) vselej rabiti, kar je nafhim bravzam ni davnej „pogovor shivinskiga sdravitelja s hifhno gospodinjo“ raslozhno dokasal. Takrat pa, kader fama mehkušnost shivine (Schwäche, Schläftheit) to napako ofnuje, je imenovano fredstvo gotovo dober pripomozhik, kravje mléko poboljšhati. Vrednichtvo.